

Sexårsuppföljning av ämnet filosofi

Uppföljningsrapporten har fastställts av fakultetsnämnden 2020-06-10.

Dnr HS 2019/465

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Sammanfattning	4
3	Ämnet filosofi	5
3.1	Relevans och relation till institutionens och Högskolans utbildning.....	5
3.2	Definition och klassificering	5
3.3	Kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av ämnet.....	6
3.4	Lärarkapacitet och lärarkompetens	6
3.5	Kurskvalitet.....	8
3.6	Sammanfattande tabell.....	9

1 Inledning

Uppföljningen har genomförts av fakultetsnämnden vid Högskolan i Skövde (Högskolan) 2019-2020 och utgör en aktivitet inom Högskolans kvalitetssystem. Uppföljningen görs i enlighet med *Riktlinjer för uppföljning av ämne och relaterade utbildningsprogram inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå*.

Utbildning i ämnet filosofi ges vid institutionen för biovetenskap. De företrädare för utbildningen som har medverkat i arbetet är främst ämnesansvarig lärare, avdelningschefer samt prefekt. Studentkårens representanter i fakultetsnämnden har deltagit som granskare av utbildningen.

I redogörelsen för uppföljningens resultat, ges ett sammanfattande omdöme för varje kvalitetsaspekt som följts upp. Följande tre omdömen används:

- *Tillfredsställande* används när inga utvecklingsområden identifierats som riskerar att påverka utbildningens kvalitet. Dock kan utvecklingsområden ha identifierats som ytterligare kan stärka utbildningen.
- *Med tvekan tillfredsställande* används när utvecklingsområden identifierats som behöver åtgärdas för att bibehålla utbildningens kvalitet.
- *Ej tillfredsställande* används i de fall en bedömningsgrund anses ha brister som allvarligt kan påverka utbildningens kvalitet och därför skyndsamt behöver åtgärdas.

Resultatet av uppföljningen ska utgöra underlag för institutionens utveckling av utbildningen.

2 Sammanfattning

Utbildningen i ämnet filosofi är väl fungerande. Ett antal styrkor och utvecklingsområden har identifierats inom de olika kvalitetsaspekterna för uppföljningen vilket framgår av kapitel 3.

Nedan lyfts några tydliga styrkor fram tillsammans med områden där utveckling rekommenderas för att bibehålla kvaliteten inom utbildningen.

Områden där tydliga styrkor identifierats:

- Ämnet har en tydlig och relevant roll kopplat till flera av Högskolans utbildningar.
- Kvalitetsarbete sker kontinuerligt. Det finns tydliga och väl etablerade processer för kvalitetsarbete.
- Kvalitetsarbete gällande kurser har en tydlig årlig institutionsgemensam process. Detta arbete involverar kursansvarig lärare och examinator, eventuell programansvarig lärare och ämnesföreträdare samt avdelningschef. Eventuella övriga lärare som är anknutna till kursen involveras också.
- Samtliga kursansvariga har under 2019 dokumenterat lärarens sammanfattande omdöme i samband med kursutvärdering, vilket är föredömligt.

Områden där utveckling rekommenderas för att bibehålla kvalitet inom utbildningen:

- Prioritera pedagogisk meritering, då ämnet saknar meriterad eller excellent lärare.
- Det är av vikt att säkra kompetensväxling i ämnet.
- Svarsfrekvensen på de kursenkäter som genomförs via EvaSys behöver öka.

3 Ämnet filosofi

Ett antal kvalitetsaspekter relaterade till ämnet filosofi har följts upp. Bland dessa är *kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av ämnet samt lärarkapacitet och lärarkompetens* de mest centrala.

3.1 Relevans och relation till institutionens och Högskolans utbildning

Bedömningsgrund:

Det finns nytta och behov av ämnet, relaterat till institutionens och Högskolans utbildningsutbud.

Sammanfattande omdöme för aspekten *relevans och relation till institutionens och Högskolans utbildning*: Tillfredsställande

Resursämnet filosofi och dess underdiscipliner etik, medvetandefilosofi och vetenskapsfilosofi, ingår antingen i form av kurser eller som moment i andra kurser i flera program, både vid institutionen för biovetenskap (IBI) och vid andra institutioner på Högskolan. Efterfrågan inom framför allt etik är stor, ofta med koppling till studenternas förmåga att göra etiska bedömningar.

3.2 Definition och klassificering

Bedömningsgrunder:

Ämnesdefinitionen är kortfattad och preciserar ämnets kärna. Eventuell lokal profilering för ämnet vid Högskolan i Skövde framgår av definitionen.

Ämnet har en adekvat klassificering i utbildningsområde samt i nationell huvudområdesgrupp och ämnesgrupp.

Sammanfattande omdöme för aspekten *definition och klassificering*: Tillfredsställande

Ämnesdefinitionen är kort och precis. Vid Högskolan i Skövde ingår både teoretisk och praktisk filosofi i resursämnet filosofi, vilket även ämnesdefinitionen återspeglar på ett tydligt vis. Vid Högskolan görs en lokal profilering kopplat till kognitiv neurovetenskap, som är ett tvärvetenskapligt område där delar av filosofin ingår. Detta syns t ex i kurserna *Medvetandet och hjärnan* och *Neuroetik*. Dessa är klassificerade i kognitiv neurovetenskap men har också ett filosofiskt innehåll.

Utbildningsområdet är humaniora, vilket är adekvat.

3.3 Kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av ämnet

Bedömningsgrund:

Ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs för att kvalitetssäkra och kvalitetsutveckla ämnet.

Sammanfattande omdöme för aspekten *kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av ämnet*: Tillfredsställande

Följande styrkor och utvecklingsområden har identifierats:

Styrkor

- Kvalitetsarbete sker kontinuerligt. Det finns tydliga och väl etablerade processer för kvalitetsarbete.
- Kvalitetsarbete gällande kurser har en tydlig årlig institutionsgemensam process. Detta arbete involverar kursansvarig lärare och examinator, eventuell programansvarig lärare och ämnesföreträdare samt avdelningschef. Eventuella övriga lärare som är anknutna till kursen involveras också.
- Kursutvärderingar, och därmed studentinflytande, har en central roll i kvalitetsarbete gällande kurser.
- Samtliga kursansvariga har under 2019 dokumenterat lärarens sammanfattande omdöme i samband med kursutvärdering, vilket är föredömligt.

Utvecklingsområden

- Svarefrekvensen på de kursenkäter som genomförs via EvaSys behöver öka.

3.4 Lärarkapacitet och lärarkompetens

Bedömningsgrund:

Antalet lärare och deras sammantagna kompetens är adekvat och står i proportion till den utbildning och forskningsanknytning av utbildning som ska genomföras inom ämnet. Perspektiv som rör jämställdhet och lika villkor ska beaktas i arbetet med kompetensförsörjning relaterad till ämnet. Riktvärden för antalet heltidsanställda lärare med tillsvidareanställning är följande:

Vetenskaplig och konstnärlig kompetens

- Huvudområde på grundnivå: Minst fyra lärare med doktorsexamen (eller motsvarande konstnärlig kompetens) varav minst en professor
- Huvudområde på magisternivå: Minst sex lärare med doktorsexamen (eller motsvarande konstnärlig kompetens) varav minst en professor och en docent
- Huvudområde på masternivå: Minst tio lärare med doktorsexamen (eller motsvarande konstnärlig kompetens) varav minst två professorer och två docenter

- *Resursämne: Minst en lärare med doktorsexamen (eller motsvarande konstnärlig kompetens)*

Pedagogisk kompetens

- *Huvudområde på grundnivå och avancerad nivå: Minst två lärare som är meriterade eller excellenta lärare*
- *Resursämne: Minst en lärare som är meriterad eller excellent lärare*

Professionsrelaterad kompetens

- *Huvudområde på grundnivå och avancerad nivå: Minst två lärare med professionsrelaterad kompetens (riktvärdet ska särskilt beaktas vid ämnen som utgör inriktningar eller motsvarande inom en yrkesexamen)*

Sammanfattande omdöme för aspekten *lärarkapacitet och lärarkompetens*:
Tillfredsställande

Resursämnet har två anställda lärare. Båda har doktorsexamen (en är också docent). Därtill finns fyra lärare i kognitiv neurovetenskap med akademisk bakgrund i filosofi som medverkar i kurser och kursmoment med filosofiskt innehåll.

Undervisande lärare undervisar även i kognitiv neurovetenskap.

Följande styrkor och utvecklingsområden har identifierats:

Styrkor

- God vetenskaplig kompetens. Båda de anställda lärarna är disputerade lärare, varav en också är docent.
- Lärarna har bred erfarenhet av kursutveckling, undervisning och examination inom högre utbildning.

Utvecklingsområden

- Flera lärare i ämnet saknar 15 hp i högskolepedagogik enligt Högskolans personalsystem, men har enligt uppgift läst flera kurser i pedagogik. Det är därför av stor vikt att underlag om de berördas pedagogiska utbildning inkommer till HR-avdelningen och dokumenteras i personalsystemet, alternativt att en valideringsprocess initieras.
- Prioritera pedagogisk meritering, då ämnet saknar meriterad eller excellent lärare.
- Samtliga anställda inom ämnet är män. Av de undervisande lärarna är också huvuddelen män. Institutionen behöver ha en konkret plan för hur jämställdhetsarbetet ska bedrivas för framtida rekryteringar.
- Då flera lärare närmar sig pensionsålder är det av vikt att säkra kompetensväxling i ämnet, särskilt mot bakgrund av den efterfrågan på ytterligare kurser i ämnet som beskrivs i självvärderingen.

3.5 Kurskvalitet

Kvalitet inom kurser som inte ingår i program följs upp genom granskning av en eller flera utvalda kurser. Den utvalda kursen är *Etik för det hållbara samhället, G1N 7,5 hp (FI107G)*.

Bedömningsgrunder:

Kursens innehåll är relevant i relation till definitionen för det ämne kursen tillhör.

Innehållet i kursen ska vila på vetenskaplig grund eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet¹.

Förkunskapskraven ska motsvara kraven för utbildning på grundnivå respektive avancerad nivå².

Kursmålen ska motsvara kraven för utbildning på grundnivå respektive avancerad nivå³.

Undervisningsformer, kurslitteratur och annat undervisningsmaterial, examinationsformer och betygskriterier ska vara adekvata i förhållande till kursmål⁴.

Kursen ska sammantaget anordnas på ett sätt som ger studenten goda förutsättningar att nå kursmålen⁵.

Sammanfattande omdöme vad gäller *kurskvalitet*: Tillfredsställande

Kursen gavs första gången HT18. Av kursbeskrivningen framgår att kursens innehåll är i enlighet med Högskolans definition av ämnet filosofi, särskilt praktisk filosofi. Kursens innehåll grundas på kvalitativt beprövad normativetisk, miljöetisk och allmänfilosofisk forskning. Särskilt fokus läggs på att utveckla och stärka studentens förmåga att argumentera rationellt för sina ståndpunkter. En annan central aspekt av kursens vetenskapliga grund är vikten av begreppslig klarhet och att öka studenterna medvetenhet om detta.

Kursen har grundläggande behörighet (eller motsvarande kunskaper) som förkunskapskrav, vilket motsvarar G1N nivå. Kursmålen är formulerade i enlighet med vad som krävs för lärandemål för kurser på grundnivå med verb som "redogöra för".

Undervisningen sker på distans och består av föreläsningar, webbseminarier och gruppdiskussioner via Canvas. Kursens består av tre moduler på 2,5 hp vardera. Hur examinationen och betygsättningen sker är tydligt beskrivet. Självvärderingen anger en

---

¹ Kurser inom förutbildning och uppdragsutbildning relateras till relevant regelverk, främst relevanta förordningar samt (för förutbildning) Skolverkets beskrivning av ämne och kursinnehåll för motsvarande kurs inom gymnasieskolan

² Ej relevant vid uppföljning av kurser inom förutbildning och uppdragsutbildning

³ Ej relevant vid uppföljning av kurser inom förutbildning och icke-poänggivande uppdragsutbildning

⁴ Vid uppföljning av icke-poänggivande uppdragskurser kan "kursmål" ersättas med "kursinnehåll"

⁵ Vid uppföljning av icke-poänggivande uppdragskurser kan "nå kursmålen" ersättas med "ta till sig kursinnehållet"

genomströmning på ca 57 % (HT18). Den officiella statistiken, som inte tar hänsyn till andelen registrerade studenter som inte deltar i kursen, visar en genomströmning på ca 31 %, motsvarande siffror för HT 2019 är ca 30 %.

Självvärderingen anger olika tillvägagångssätt för att stärka studentens förutsättningar att nå kursmålen. På Canvas har studenterna exempelvis tillgång till en tabell som beskriver hur lärandemålen är kopplade till de olika undervisningsformerna och examinationsmomenten.

3.6 Sammanfattande tabell

Nedanstående tabell sammanfattar omdömena för ämnet filosofi.

Sammanfattning av omdömen för ämnet filosofi	
Relevans och relation till institutionens och Högskolans utbildning	Tillfredsställande
Definition och klassificering	Tillfredsställande
Kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av ämnet	Tillfredsställande
Lärarkapacitet och lärarkompetens	Tillfredsställande
Kurskvalitet	Tillfredsställande